

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 08, sierpień 2025 12:11

Ewelina Kocemba

Odśloni: 821

Ministerstwo Edukacji Narodowej opublikowało odpowiedź na stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Opolskiego z 26 maja br. dotyczące potrzeby zmiany systemu finansowania szkół i placówek oświatowych. W piśmie resort szczegółowo odniósł się do głównych postulatów samorządów, wskazując, że aktualna reforma systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego (JST), wprowadzona ustawą z 1 października 2024 r., już uwzględnia kluczowe potrzeby zgłaszane przez samorządy od wielu lat.

Nowy system finansowania JST: stabilność i przewidywalność

Reforma finansowa wprowadzona ustawą z 1 października 2024 r. ma na celu stabilizację i przewidywalny wzrost dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z Konstytucją RP, dochody JST obejmują dochody własne, subwencje ogólne oraz dotacje celowe. Nowa ustawa systematyzuje te elementy, gwarantując wszystkim samorządom wyższe dochody niż w roku 2024.

Ministerstwo wskazuje, że w 2025 roku dochody JST będą wyższe o 24,8 mld zł w porównaniu do stanu wynikającego z wcześniejszych przepisów. W ciągu najbliższych 10 lat JST otrzymają łącznie o ponad 345 mld zł więcej, co przełoży się również na finansowanie zadań oświatowych.

Wzrost nakładów na edukację

W ramach nowego systemu finansowania, Ministerstwo oszacowało łączną kwotę potrzeb oświatowych na 2025 rok na 102,6 mld zł, co oznacza wzrost o 10,5 mld zł (czyli 11,4%) w stosunku do łącznej kwoty z roku 2024. Zawarte są w niej m.in. planowane podwyżki dla nauczycieli w wysokości 4,1%.

Dodatkowo, w ustawie budżetowej na 2025 rok zaplanowano 1 mld zł w rezerwie celowej na pokrycie skutków zwiększenia wskaźnika wzrostu wynagrodzeń nauczycieli z 4,1% do 5,0%.

Resort przypomniał również, że sposób podziału kwoty potrzeb oświatowych określany jest odrębnym rozporządzeniem, a sama kwota potrzeb oświatowych nie jest tożsama z częścią oświatową subwencji ogólnej. To element kalkulacyjny, służący do określania poziomu dochodów JST w danym roku budżetowym.

Nauczanie specjalne: prawie podwojone nakłady w trzy lata

Ministerstwo zwróciło również uwagę na znaczny wzrost nakładów na nauczanie specjalne. W 2022 roku w części oświatowej subwencji ogólnej naliczono na ten cel 11,054 mld zł, natomiast w 2025 roku – już 21,342 mld zł, co oznacza niemal podwojenie środków (o 93%) w zaledwie trzy lata.

Jednocześnie liczba dzieci i uczniów objętych wsparciem w zakresie nauczania specjalnego wzrosła w tym czasie o 30,7%, co zdaniem MEN wskazuje na realne zwiększenie poziomu finansowania w przeliczeniu na ucznia.

Autyzm i zespół Aspergera – zmiany w systemie wag

W odpowiedzi na pytania dotyczące finansowania edukacji uczniów z autyzmem, w tym zespołem Aspergera, Ministerstwo poinformowało, że zmiany wprowadzone w rozporządzeniu o podziale kwoty potrzeb oświatowych miały na celu bardziej efektywne rozdysponowanie środków. Nowy system wag

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 08, sierpień 2025 12:11

Ewelina Kocemba

Odsłony: 821

uwzględnia różnorodność potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami oraz zróżnicowany poziom wsparcia w różnych typach szkół.

Dla przypadków, w których naliczanie opiera się na liczbie godzin wsparcia, nowe wagi zostały skalkulowane tak, aby pokrywały koszty wynikające z realizacji tych godzin – niezależnie od przedziału godzinowego.

Ewaluacja i przyszłe zmiany

Zgodnie z art. 119 nowej ustawy, Minister Finansów przeprowadzi ewaluację nowych przepisów po roku ich obowiązywania. Na podstawie tej analizy będą mogły zostać opracowane ewentualne zmiany w systemie finansowania JST.

Ponadto, w ustawie przewidziano mechanizm ponownego przeliczania potrzeb finansowych za 2025 r. – ma on nastąpić do 30 czerwca 2026 r. i uwzględnić rzeczywisty zakres zadań oraz wykorzystanie rezerw.

Nowa rezerwa na uzupełnienie dochodów JST

Od 2025 r. samorzady będą mogły korzystać z rezerwy na uzupełnienie dochodów JST, przeznaczonej m.in. na realizację zadań w obszarze oświaty – zarówno bieżących, jak i inwestycyjnych. Kryteria podziału tych środków na 2025 rok zostały już opublikowane przez MEN 9 czerwca br. na stronie internetowej resortu.

Zmiany w finansowaniu przedszkoli i szkół niepublicznych

MEN poinformowało także, że trwają prace koncepcyjne nad nowelizacją ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Analizowany jest m.in. sposób ustalania i wypłaty dotacji dla przedszkoli i szkół niepublicznych.

Z inicjatywy członków Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego powołano zespół roboczy, który zajmuje się opracowaniem założeń do tych zmian.

Współpraca z samorządami kluczowa dla reform

Na zakończenie resort edukacji podziękował stronie samorządowej za zaangażowanie i aktywny udział w dyskusjach o kształcie systemu edukacji. Podkreślono, że zgłaszane przez samorzady propozycje są dla Ministerstwa niezwykle cenne i często stanowią impuls do wprowadzania istotnych zmian prawnych, których celem jest usprawnienie systemu finansowania oświaty w Polsce.